

Prof. dr hab. med. dr h.c. FRCP Jacek Łuczak

Profesor Jacek Józef Łuczak urodził się 30 grudnia 1934 roku w Poznaniu, w rodzinie oficera zawodowego II Rzeczypospolitej. Ukończył Gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w 1953 r. , następnie podjął studia Wydziale Lekarskim poznańskiej Akademii Medycznej.

Specjalista z zakresu chorób wewnętrznych, anestezjologii i intensywnej terapii, kardiologii i medycyny paliatywnej. W 1971 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych za pracę "Zastosowanie fentanylu i dehydrobenzperidolu w leczeniu zawału m sercowego". W 1978 r. stopień dr hab. n. med. na podstawie pracy "Rola respiratora i środków stosowanych w znieczuleniu na rozległość doświadczalnego zawału serca u psów". W 1999 r. uzyskał stopień profesora nadzwyczajnego, a w 2002 roku zwyczajnego.

Autor lub współautor około 600 prac naukowych, publikowanych w polskich i zagranicznych czasopismach, promotorem 10 prac doktorskich z zakresu medycyny paliatywnej. W 2010 World Academy of Medicine nadała mu tytuł doktora honoris causa.

Współorganizator i ordynator pierwszego w Wielkopolsce i trzeciego w kraju Oddziału Reanimacji Kardiologicznej w I Klinice Chorób Wewnętrznych (1967-70). W latach 1978–1984 kierował zespołem anestezjologów współpracujących z Kliniką Chirurgii Gastroenterologicznej Szpitala im. Heliodora Świącickiego w Poznaniu. W 1981 roku w wolnych wyborach okresu Solidarności wybrany dziekanem Wydziału Lekarskiego AM. Odwołany z przyczyn politycznych, na polecenie Ministra Zdrowia w 1982. Był organizatorem i kierownikiem Zakładu Pomocy Doraźnej oraz pomysłodawcą i współautorem programu nauczania tego przedmiotu. W latach 1985–1990 pełnił funkcję kierownika Zespołu Anestezjologicznego przy Klinice Onkologii.

Był założycielem pierwszych w publicznym systemie opieki zdrowotnej struktur organizacyjnych opieki paliatywnej – początkowo Poradni leczenia bólu z zespołem wyjazdowym (1987), następnie pierwszego w Polsce Oddziału Opieki Paliatywnej (1990), Kliniki Opieki Paliatywnej i Intensywnej Terapii Onkologicznej przy Katedrze Onkologii (1991), Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej (2002).

Był niestrudżonym animatorem i propagatorem opieki hospicyjnej i paliatywnej, prowadząc wraz z zespołem, szeroką działalność edukacyjną w Polsce a następnie w Europie środkowo-wschodniej, a także w Azji. Był autorem pierwszego w Polsce i jednego z pierwszych w Europie programu nauczania opieki hospicyjnej i paliatywnej na wydziałach lekarskich. Dzięki jego staraniom Polska jako drugi kraj w Europie utworzyła specjalizację lekarską z dziedziny medycyny paliatywnej.

Od 1991 roku współpracował z Ministerstwem Zdrowia i Opieki Społecznej w zakresie organizowania opieki paliatywnej w całym kraju, czego owocem było powstanie w 1993 roku (25 października) Krajowej Rady Opieki Paliatywnej i Hospicyjnej. Profesor Łuczak przewodniczył jej przez trzy kadencje – do 2003 roku.

Był założycielem jednej z pierwszych w Polsce organizacji pozarządowej, mającej na celu rozwijanie opieki paliatywnej. Było to powstałe w 1989 roku Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej i Uśmierzenia Bólu im. Aleksandra Lewińskiego i Antoniny Mazur, przemianowane później na Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej. Był wieloletnim prezesem Oddziału poznańskiego tego Towarzystwa.

Był inicjatorem i organizatorem, wraz z oksfordzkim ośrodkiem Sir Michael Sobell House, szkoleń specjalistycznych dla lekarzy i pielęgniarek z Europy środkowo-wschodniej. W 1999 roku współzałożyciel a następnie wieloletni prezes organizacji ECEPT Stowarzyszenie Rozwijania Opieki Paliatywnej w krajach Europy środkowo - wschodniej.

W 1999 r. w uznaniu zasług w rozwijaniu opieki paliatywnej oraz hospicyjnej otrzymał członkostwo Królewskiego Towarzystwa Lekarskiego w Londynie. Nagrodzony wielokrotnie prestiżowymi odznaczeniami przez Ministerstwo Zdrowia, władze miasta Poznania, różne organizacje, m.in.: w 2009 r. ECCE Homo; w 2014 r. Obywatelska Nagroda Parlamentu Europejskiego za zasługi w rozwoju opieki paliatywnej w Polsce i na świecie; w 2016 r. Złoty Laur Akademicki; Wielkopolanin roku 1991 w plebiscycie Radia Merkury; odznaczony honorowym medalem im. Karola Marcinkowskiego (1993) oraz Amicus Hominis and Veritatis (2002); laureat konkursu „Liderzy medycyny” w kategorii „Osobowość Roku 2003 w Ochronie Zdrowia – zdrowie publiczne”; zwyciężył w plebiscycie „Człowiek Roku 2012” organizowanym przez Głos Wielkopolski; za rok 2012 nagrodzony Europejską Nagrodą Obywatelską; w 2013 otrzymał Wielkopolską Nagrodę imienia Ryszarda Kapuścińskiego; w 2015 r. przyznano mu tytuł Ambasadora Marki Wielkopolski; w 2017 r. uhonorowany w konkursie Wielkopolski Lekarz z Sercem im. Kazimierza Hłogi. 14 września 2019 r. odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Licencjonowany przewodnik po Poznaniu, zapalony brydżysta, współzałożyciel pierwszego w Poznaniu sekcji brydża sportowego Surma przy poznańskiej Palmiarni. Przyjaciół. Człowiek wielkiego serca.

Zmarł 22.10.2019 r. w Poznaniu.